

رشحات المعارف

دروس معرفتی عارف حکیم آیت الله میرزا محمد علی شاه آبادی (قدس سره)

تقریر:

حیدر تهرانی (متخلص به معجزه)

شرح:

آیت الله فاضل گلبایگانی

رشحات المعارف

دروس معرفتی عارف حکیم آیت الله العظمی

میرزا محمدعلی شاه‌آبادی (قدس سرمه)

گردآورنده: حیدر تهرانی (متخلص به معجزه)

شرح: آیت الله فاضل گلبایگانی

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

چاپ ششم: ۱۴۰۳

شماره کان: ۱۰۰ نسخه

خطاب و صحافی: الدیر

رسانید: فاضل گلبایگانی، محمدحسن، ۱۳۷۷.

عنوان و نام بدیدار: رشحات‌المعارف در دروس معرفتی عارف حکیم آیت الله العظمی

میرزا محمدعلی شاه‌آبادی (قدس سرمه) / گردآورنده: حیدر تهرانی (متخلص به معجزه)، شرح فاضل گلبایگانی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان انتشارات، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۲۲۲ ص.

شابک: 978-964-2982-11-0

وسيط فهرست: نويسن: فيبا.

يادداشت: كتابنامه به صورت زيرنويس، يادداشت: نعابه.

عنوان دیگر: رشحات‌المعارف. شرح.

موضوع: شاه‌آبادی، محمدعلی، ۱۲۲۸-۱۲۵۱، رشحات‌المعارف — نقد و تفسیر.

موضوع: خدا و انسان (اسلام). موضوع: انسان (عرفان).

.

.

شناسه افزوده: شاه‌آبادی، محمدعلی، ۱۲۲۸-۱۲۵۱، رشحات‌المعارف — شرح.

شناسه افزوده: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

ردیبدنی کنگره: ۱۳۷۸

ردیبدنی دیوبی: ۲۹۷/۴۶۶

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۲۶۹۲۷

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهیدبهشتی، تقاطع بزرگراه

شهید مدرس، پلاک ۵، تلفن: ۸۸۵-۵۴۲-۳۳۴۱ - ۸۸۵-

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، رووبرو

در ب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۲۴۸، تلفن: ۰۶۱۵۶۷۰-

قیمت کتاب مطابق QR کد پشت جلد و مراججه به ادرس و بگاه

www.poiict.ir

همه حقوق محفوظ است

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	یادداشت پژوهشکده حکمت و دین پژوهی پژوهشگاه
۱۷	بخش اول: رشحات المعارف
۱۹	مقدمه مقرر
۲۱	فصل اول: در تشبیب و فراز انسان
۳۱	فصل دوم: بیان فطرت انسان
۳۷	فصل سوم: در ظهور اعمال
۴۳	فصل چهارم: انجام واجبات و ترک محرمات
۴۹	فصل پنجم: تذکر برای انتباہ
۴۹	مطلوب دیگر آنکه شکر نعمت بر چهار قسم است
۵۷	فصل ششم: مراتب کمال
۶۷	فصل هفتم: سلسله مقربین

٧٣	فصل هشتم: بنی الاسلام علی خمس دعائیم
٨٥	فصل نهم: روز محشر دچار حسرت و ندامت خواهی شد
٩٥	فصل دهم: سلسله مراتب
١٠١	بخش دوم: شرح رشحات المعارف
١٠٣	مقدمه شارح
١١٣	فصل یکم: در نشیب و فراز سیر انسان
١٢٧	خلاصه فصل یکم
١٣١	فصل دوم: بیان فطرت انسان
١٤١	خلاصه فصل دو
١٤٧	فصل سوم: در ظهور اعمال
١٦٠	خلاصه فصل سوم
١٦٥	فصل چهارم: انجام واجبات و ترک معحرمات
١٧٣	خلاصه فصل چهارم
١٧٥	فصل پنجم: شکر
١٧٥	مطلوب دیگر آنکه شکر نعمت بر چهار قسم است
١٨٦	خلاصه فصل پنجم
١٩١	فصل ششم: مراتب کمال
١٩٩	فصل هفتم: سلسله مقربین
٢٠٥	فصل هشتم: دعائیم پنج گانه

---

۲۲۷	فصل نهم: روز محشر دچار حسرت و ندامت خواهی شد
۲۳۱	فصل دهم: سلسله مراتب
۲۳۵	نهايه

www.ketab.ir

پیشگفتار

عارف علامه، فقیه فَطِین، مجاهد مجدد، شمس گمنام مولانای راحل امت، حجت الحق آیت‌الله العظمی میرزا محمدعلی شاه آبادی (طاب ثراه) از نوادر دوران و نوایع رمانه است: هوش سرشار و ذهن ذکاء؛ جودت فهم و قادر تقادی؛ استقلال رأی و بداعت فکر سنت گرایی توأم با نوآوری، شهامت نظری و شجاعت سیاسی؛ جامعیت علمی آمیخته به جاذبه اجتماعی؛ سلوک معنوی همراه با صلاحیت انقلابی؛ خصائیل و اوصافی اندکه در وجود پر ظرفیت و منشورواره آن سالک سترک فراهم آمده و از او شخصیتی پر بدایل پرداخته است.

در میان خصائیل فخیم او، ابداعات علمی اش بویژه نظریه فطرت، به مثابه گرانیگاه تفکر و مکتب حکمی او، از منزلت و موقف ممتازی برخوردار است، آن سان که به تعبیر ما، می‌توان آن بزرگوار را فیلسوف فطرت نام داد.

آراء بدیع بازمانده از آن عزیز عظیم الشأن - همان اندازه که اکنون فراچنگ نسل ماست، و هر چند بس گزیده و گسته - میراثی است منیع، و ثروتی است ثمین و درخور تعمق و تعمیق، تمامگر این رشحات روشنان وش، و شذرات شایگان، سُفته و سخته، از پرده گمنامی بدر آیند و در سرایرده معرفت و معنی قدر یابند و قرب بینند.

هر چند از آن بزرگوار آثار تدوینی معرفتی اندکی بر جای مانده است، اما تاریخ از او اثر تکوینی معنوی غنیمتی به غنیمت برده است که به صد

غلامحسین ابراهیمی دینانی، و دکتر غلامرضا اعوانی صمیمانه تشکر نمایم، و یاد انحصاری جلیل القدر آیت‌الله عبدالکریم حق شناس (ره) را بزرگ دارم. همین جا از مساعی و مساهمت مؤسسات علمی همکار، بویژه پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی، بنیاد علوم و معارف اسلامی، و مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، و حجت‌الاسلام والملسمین احمدعلی یوسفی مسؤول دفتر قم پژوهشگاه، تشکر مضاعف به عمل می‌آورم.

وفقاًللهم لما تحب و ترضي و أهدنا الى السداد، فانك خير موفق و هاد.

علی اکبر رشاد